

Luleå tekniska universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-21
Reg.nr 641-1317-11

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9

Högskoleverket beslutar att ge Luleå tekniska universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena fysik, teknik och svenska.

Ansökan och ärendets hantering

Luleå tekniska universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena fysik, teknik och svenska.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad och Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet. Därutöver har professor Karsten Froberg, Syddansk universitet; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; Ph. Lic. Anita Moilanen, Jyväskylä universitet; Ph. Lic. Anne Männikkö, Åbo universitet och professor Roger Säljö, Göteborgs universitet bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan. Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena matematik, historia, samhällskunskap, engelska samt musik, men

avslogs för ämnena fysik, teknik samt svenska. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnena fysik, teknik samt svenska. Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömarens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömarens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå den tidigare ansökan för ämnena fysik, teknik samt svenska utmynnade i en negativ samlad bedömning för respektive ämne, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande för respektive ämne. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömarens grupp har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömarens samlade bedömning är att Luleå tekniska universitet har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena fysik, teknik och svenska. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att lärosätet vidtagit relevanta åtgärder för att komma till rätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Luleå tekniska universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena fysik, teknik och svenska.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Sara Monaco och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömagruppens yttrande 2011-06-21

Luleå tekniska universitet – ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9¹

Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena matematik, historia, samhällskunskap, engelska samt musik, men avslogs för ämnena fysik, teknik samt svenska. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnena fysik, teknik samt svenska.

Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå ansökan för ämnena fysik, teknik samt svenska utmynnade i en negativ samlad bedömning för respektive ämne, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande för respektive ämne. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Till grund för beslutet den 18 januari 2011 låg bedömningen att lärosätet har förutsättningar att ge undervisning med tillfredsställande kvalitet i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det har inte funnits anledning att revidera denna bedömning och därför görs ingen förnyad bedömning av den utbildningsvetenskapliga kärnan i detta yttrande.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

I fysik, teknik och svenska står antalet lärare överlag i proportion till undervisningens planerade omfattning. Kontinuiteten i termer av tillsvidareanställda lärare är också tillfredsställande.

Den vetenskapliga ämneskompetensen för lärarresursen i fysik och teknik bedömdes i den förra ansökningsomgången som god. Den ämnesdidaktiska

¹ Sökta ämnen: fysik, teknik samt svenska.

kompetensen i den förnyade ansökan har förstärkts något och bedöms som fortsatt svag men liksom tidigare tillräcklig för den planerade utbildningen.

I ämnet svenska bedöms den vetenskapliga kompetensen i ämne och ämnesdidaktik liksom i den förra ansökan som tillfredsställande.

Lärarna synes ha goda möjligheter till kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i ämnena fysik, teknik och svenska.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Som helhet ges utbildningen i en forskande och konstnärligt utvecklande miljö. Utbildningen ges vid två olika campus, med huvuddelen i Luleå och ämnena musik och dans i Piteå.

Det förekommer både nationellt och internationellt samarbete i syfte att berika utbildningsmiljön även om det internationella samarbetet är svagt framskrivet vad gäller den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Utbildningsmiljön kommer av allt att döma att ge studenterna förutsättningar att utveckla ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Organisationen för den verksamhetsförlagda utbildningen är tydlig. Det råder speciella förhållanden på grund av omfattande distansundervisning men det förefaller finnas tillfredsställande förutsättningar för att säkra att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen och ger en tydlig struktur för ämnesläroprogrammet med inriktning mot årskurs 7–9.

I både ämnena fysik och teknik har kursplanerna reviderats och anpassats för inriktningen mot årskurs 7–9 vad beträffar såväl ämneskunskap som ämnesdidaktisk kunskap. De bedöms nu vara tillfredsställande.

I ämnet svenska har moment fått en tydlig innehållsbeskrivning och enskilda moment är fylligt beskrivna när det gäller vilka kunskaper studenterna ska uppnå efter avslutad kurs. De reviderade kursplanerna är tydligt orienterade mot grundskolans år 7–9.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande i ämnena fysik, teknik samt i svenska.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I ämnena fysik och teknik är innehållet i den förnyade ansökan omarbetat och anpassat till inriktningen mot årskurs 7–9. Såväl den ämne-teoretiska som den ämnesdidaktiska litteraturen har tydligt anpassats för aktuell åldersgrupp.

I både fysik och teknik innehåller de nya kurserna examination av kursuppgifter och seminarier som är inriktade på de ämnesdidaktiska lärandemålen för att integrera studentens ämne-teoretiska och ämnesdidaktiska utveckling. Den ämnesdidaktiska progressionen har därmed förtydligats.

I teknik integreras nu ämne-teori och ämnesdidaktik i varje kurs och kurser har fått lärandemål som anknyter till ämne-teori och ämnesdidaktik. Vidare har kursinslagen gällande bedömning och betygssättning av elevers prestationer stärkts.

I ämnet svenska ger underlaget i den förnyade ansökan tillräcklig information om innehåll. Undervisnings- och examinationsformer är varierade och tydligt beskrivna. Innehållet i kurserna, inklusive kurslitteraturen, är relevant i förhållande till examensmålen. Kurslitteraturen är nu avpassad för grundskolans år 7–9. Den ämnesdidaktiska profilen i kurserna är tydliggjord. Forskningsanknytning säkras och innehållet säkrar progression i relation till utbildningens mål.

Hur examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen ska genomföras är inte tydligt beskrivet, vilket är mindre tillfredsställande.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i ämnena fysik, teknik och svenska.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

I ämnena fysik, teknik samt svenska visar underlaget i den förnyade ansökan att utbildningen nu ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen genom att på ett tydligt vis vara orienterat mot grundskolans årskurs 7–9.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Luleå tekniska universitet har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena fysik, teknik och svenska. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för dessa ämnen.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall Linnéuniversitetet (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad/Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet.